

17. ds. og en dermed fulgt Redegørelse med 2 Bilag angaaende Kulturarbejderne paa Fællesmosen og Trundholmen.

ANDERS NIELSEN.

Til Folkeingets Finansudvalg.

Richter.

Bilag I.

Det danske Hedeselskabs
Mose- og Engvæsen.

Redegørelse for Kulturarbejderne paa Fællesmosen og Trundholmen
1901—02 til 1909—10 i Henhold til Landbrugsministeriets Skrivelse af
14. November 1910 (J. 834).

Den Staskassen tilhørende Ejendom „Fællesmosen og Trundholmen“ i Ods-herred Matr.-Nr. 3 og 2 af Ellinge Lyng, Højby Sogn, Holbæk Amt er af Areal i alt noget over 400 Tdr. Land stor og bestaar af en Opsynsmandslod med Bygninger samt i øvrigt af lave Arealer med mere eller mindre tykt Tørvelag, i Reglen fra $\frac{1}{2}$ til 2—3 Fod, paa mindre Arealer mere.

Ved den af mig foretagne 1ste Besigtelse i Juli Maaned 1899 befandtes Arealerne at yde en meget lille Afgrøde af „Græs“, der i Hovedsagen var Ukrudt, og som solgtes for en lav Pris (se Underbilag 1), og det kunde fastslaas, at en større Del af Arealerne nærmede sig det Punkt, da Afgrøden blev usælgelig, idet den i Virkeligheden ikke var Høstarbejdet værd.

Mindre Kultiveringsforsøg havde givet god Afgrøde, og denne var solgt til meget gode Priser.

Efter Ministeriets Anmodning foretoges derefter de fornødne Forarbejder og udarbejdedes en Kulturplan, der foresloges gennemført i Løbet af 10 Aar, og som approberedes af Ministeriet.

Den samlede Overslagssum var 68,000 Kr., hvoraf til 1. April 1910 var brugt 47,346 Kr. 32 Ø., nemlig i 1901—02 3,247 Kr. 71 Ø., 1902—03 5,760 Kr. 17 Ø., 1903—04 4,661 Kr. 79 Ø., 1904—05 7,053 Kr. 30 Ø., 1905—06 7,114 Kr. 70 Ø., 1906—07 7,148 Kr. 87 Ø., 1907—08 3,942 Kr. 33 Ø., 1908—09 2,780 Kr. 18 Ø., 1909—10 5,637 Kr. 27 Ø., idet der intet Aar er brugt det bevilgede Beløb, som har været 7,200 Kr. aarligt undtagen 1ste Aar. Af de 47,346 Kr. 32 Ø. er i øvrigt noget brugt til Fuglebakksaaens Regulering, hvilket ikke var forudsat i Overslaget, saaledes at der endnu er til Rest 21 a 22,000 Kr. af det i Overslaget forudsatte Beløb.

Dette svarer godt til det kultiverede Arealers Størrelse (se Underbilag 1), idet Kulturarbejdet paa det tilbageværende dels er til en vis Grad fremskredet, dels ere de tilbageværende Arealer i Planen forudsat kultiverede paa billig Maade (uden Sand), fordi Sandet ligger for dybt til at tage op.

Arbejdet er nemlig gennemført paa den Maade, at en Del af Arealerne efter Pløjning har baaret en eller flere Afgrøder af Havre eller Blandsæd, er derefter reolpløjet og bilagt med ca. 2" Fyld (Sand, Klæg etc.) fra Bunden af Grøfterne og udlagt til Eng. En anden Del af Arealerne er efter Pløjning udlagt til en Eng uden saadan Fyld.

Kultureresultaterne have været meget vellykkede, idet kun 2 enkelte mindre Stykker Udlæg have maattet omlægges paa Grund af Fyldens Svovlethed. De tidligere næsten udgaaede „Græs“arealer staa nu fortrinligt og giver en meget smuk Afgrøde.